

Mening; jeg troer, at der i Maaden, hvorpaa man giver, ligger overordentlig meget. Man skal ikke sige til Tyden: vær saa god, der har du $\frac{2}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ af det Tab, du har lidt; men jeg troer snarere, at man skal sige til ham: du har staaet fæst i Trængslens Tid, du har lidt for os Alle, vær saa god, der har du Erstatning derfor; om du ligesom har retligt Krav derpaa eller ikke, det er Noget, vi ikke tale om her. Det er ogsaa udhævet af den ærede Ordfører, at ved tidligere Leiligheder, som f. Ex. ved Kjøbenhavns Bombardement, fandt ingen Erstatning Sted, eller ialfald kun i en meget ringe Grad; men jeg kan ikke indsee, at derpaa kan bygges noget Beviis for, at man ved denne Leilighed ogsaa skulde knappe Noget af i Erstatningen; thi jeg kan i det Mindste ikke erkende, at tidligere Uretfærdigheder eller Urigtigheder berettigede til nye; jeg fra mit Standpunkt anseer det for at være en Uretfærdighed, at man ikke i tidligere Perioder har givet nogen Erstatning (Nei). Man siger Nei; Meningerne kunne være deelte derom; men det er nu min Anskuelse.

With: Jeg vil tillade mig at gjøre Thinget opmærksomt paa en Kjendsgjerning, som efter min Anskuelse maa faae nogen Indsydelse paa Afgjørelsen af denne Sag. Det er sagt, at, naar Fienden trænger ind i en Provinds og besætter den, saa ophører den lovlige Regjering, at saa bliver den lovlige Dyrighedsmagt suspenderet, og saa kunne Embedsmændene sælgelig ikke ved deres Handlinger forpligte Regjeringen; men jeg maa gjøre Forsamlingen opmærksom paa den Kjendsgjerning, at Dagen før Wrangel i 1848 rykkede ind med sin Armee i Jylland, reiste Regjeringens befuldmægtigede Minister, nuværende Amtmand Lehmann, udrustet med en fuldstændig Instrux til at tage alle Forholdsregler i Jylland, som han vilde, og hvilken Instrux var underskrevet af Kongen, omkring fra By til By, samlede Folket og bekjendtgjorde denne Instrux. Han sagde ikke, naar Fienden kommer, saa ophører den lovlige Regjering, saa skulde Embedsmændene gaae af Veien og forholde sig rolige; nei, han befalede os at blive paa vor Post, at søge paa alle mulige Maader at hjælpe, Enhver i sin Kreds, paa Undersaatterne og fremme deres Tarv

(Ja! Ja!), og det var vistnok fuldkommen rigtigt; han gav os udtrykkeligt den Ordre fra Regjeringen, at vi skulde udskrive alle de Fødevarer og alle de Ting, som vare nødvendige for de Fjendtliges Ophold i Landet, men vi skulde ikke udskrive Penge eller Krigsfornödenheder. Saaledes lod Instruxen af 1848, og den have vi fulgt, og, idet vi have fulgt den, troer jeg, at vi have opfyldt vor Regjerings Forlangende, og at de Handlinger, vi have udført, ogsaa maae antages at være billigede af Regjeringen (Hør!). Der er blevet anført som en stor Grumhed og Grusomhed, at der hos Enkelte er blevet udpantet, bagefter da de fredelige Forhold være indtraadte; men mine Herrer! det var ingen Grusomhed, det var en reen Nødvendighed, naar Requisitionerne skulde kunne tillægges nogen Kraft i Fremtiden, det var en Retshandling, som maatte udføres, det var kun Retfærdighed imod dem, som havde betalt. Det er ikke udført mod den Fatige, men det er udført mod dem, som brugte Patriotismen som et Skaffespul for at undrage sig de Byrder, som deres Medborgere bar; det er kun brugt mod dem, som kunde betale, men som ikke vilde, og at det er rigtigt, have vi en Højesteretsdom for; thi i min Jurisdiction var der en Mand, som, da han skulde udpantes, smed Sognefogden paa Døren, og denne Mand blev sat under Justitiens Tiltale og ved Højesteret mulcteret, og altsaa maa Højesteret dog have anseet ham for uberettiget til at smide Sognefogden paa Døren og meent, at Sognefogden gif i sit Lovlige Kald, og at Udpantningsforretningen altsaa var lovlig. Endnu tillader jeg mig blot, med Hensyn til den Forfæls, man vil gjøre imellem hvad der saaledes af Dyrigheden er udfæret og hvad der er taget med Magt af Fienden, at gjøre opmærksom paa, at, da Krigen udbrød, blev der etableret en Landstorm over hele Jylland, man samlede Vaaben, man flokkede sig sammen, og Hensigten var at forsvare hver Fodsbred i Landet; men ganske kort efter, og navnlig da Minister Lehmann gjorde sin Reise igennem Jylland, blev det os udtrykkeligt forbudt at sætte os til Modværge (Hør!), det blev befaleet, at man skulde nedgrave sine Vaaben og skule dem, og at man ikke skulde irritere Fienden.